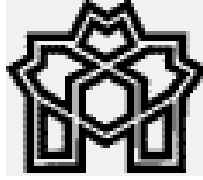

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده ادبیات و زبانهای خارجی

تحلیل گفتمان انتقادی: نقش استعاره در بازنمایی و بازتولید

ایدئولوژی در رسانه ها

نگارش: ابراهیم رضاپور

استاد راهنما:

آقای دکتر فردوس آقاگل زاده

اساتید مشاور:

آقای دکتر کوروش صفوی

آقای دکتر مجتبی منشی زاده

رساله برای دریافت درجه دکتری

در رشته زبان شناسی همگانی

دی ماه 1390

فرم گردآوری اطلاعات پایان نامه ها کتابخانه مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی

عنوان : تحلیل گفتمان انتقادی: نقش استعاره در بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی در رسانه ها	
نویسنده/محقق : ابراهیم رضاپور	
مترجم:	
استاد راهنما : جناب آقای دکتر آقاگل زاده استاد مشاور/استاد داور:اساتید مشاورجناب آقای دکتر صفوی و جناب آقای دکتر منشی زاده و داوران رساله جناب آقای دکتر گلغام و جناب آقای دکتر صحرایی	
کتابنامه : فارسی و انگلیسی	واژه نامه : انگلیسی به فارسی و بالعکس
نوع پایان نامه: بنیادی ☐	توسعه ای ☐
	کاربردی ☒
مقطع تحصیلی: دکتری	سال تحصیلی :1390
محل تحصیل: تهران	نام دانشگاه : علامه طباطبائی
	دانشکده : ادبیات و زبانهای خارجی
تعداد صفحات : 300 صفحه	گروه آموزشی: زبانشناسی همگانی
کلید واژه ها به زبان فارسی : تحلیل گفتمان انتقادی، استعاره، بازنمایی و بازتولید، برجسته سازی و حاشیه رانی، ایدئولوژی ، رسانه	
کلید واژه ها به زبان انگلیسی: critical discourse analysis, metaphor, representation and reproduction, media , ideology, foregrounding and backgrounding	

چکیده

الف . موضوع و طرح مسئله (اهمیت موضوع و هدف) :

یکی از کارکردهای اصلی گفتمان در پنهان سازی ایدئولوژی ها استعاره است و استعارات قراردادی نقش بسیار مهمی در پنهان سازی ایدئولوژی دارند. استعاره در برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی ها در گفتمان نقش اساسی ایفا می کنند و از این منظر استعاره در حال حاضر اهمیت ویژه ای در تحلیل گفتمان انتقادی پیدا کرده است تا حدی که چارتریس - بلک و ملج تحلیل انتقادی استعاره را مطرح کرده اند. هدف از تحقیق بررسی کارکردهای استعاره در متون روزنامه هاست. یکی از اهداف تحلیل گفتمان انتقادی عینیت سازی ایدئولوژی در گفتمان است که در این پژوهش عینیت سازی استعاره در گفتمان مد نظر است.

ب. مبانی نظری شامل مرور مختصری از منابع، چارچوب نظری و پرسشها و فرضیه ها :

چارچوب نظری تحقیق تلفیقی از سه رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی و اندایک، شناختی لیکاف و نظریه گفتمانی استعاره کامرون است. تاکنون پژوهش های زیادی در خصوص تحلیل گفتمان انتقادی در داخل صورت گرفته است که عمدتاً " به بحثهای نظری و تحلیلی در خصوص گفتمان انتقادی پرداخته شده است که از جمله برجسته سازی گفتمانی در گفتمان اصلاح طلبی و اصولگرایی (سلطانی، 1384)، تحلیل گفتمان انتقادی و ادبیات (آقا گل زاده، 1386)، گفتمان جهانی شدن (سجادی، 1383)، گفتمان و جامعه (عضدانلو، 1380) و ارتباطات از منظر گفتمان شناسی انتقادی یارمحمدی (1385) را می توان نام برد. در خصوص مطالعات گفتمانی و استعاره در خارج از کشور می توان موارد زیر را نام برد : رویکردهای پیکره ای به تحلیل انتقادی استعاره (چارتریس بلک، 2004)، استعاره در گفتمان سیاسی (شیلتون، 1993)، استعاره در سیاست خارجی (شیلتون و لیکاف، 1995)، استعارات تجارت (چانگ، 2005)، زندگی از طریق استعارات (لیکاف و جانسون، 1991)، استعاره و جنگ و نظریه معاصر استعاره (لیکاف، 1993). فرضیه های تحقیق: 1) استعاره ها در بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و همچنین در برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی ها در روزنامه ها نقش اساسی ایفا می کنند. 2) روزنامه کیهان بیشتر از روزنامه های دیگر از استعاره استفاده می کند. 3) روزنامه ها بیشتر از استعاره های وجودی و نظام مند استفاده می کنند. 4) استعاره ها در بخش سیاسی روزنامه ها بیشتر از بخش فرهنگی بکار می روند.

پ. روش تحقیق شامل تعریف مفاهیم، روش تحقیق، جامعه مورد تحقیق، نمونه گیری و روشهای نمونه

گیری، ابزار اندازه گیری، نحوه اجرای آن، شیوه گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها :

روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است و برای جمع آوری داده ها متون رسانه ای مختلف نوشتاری از روزنامه های کیهان، رسالت، ایران، مردم سالاری و آفتاب یزد مورد بررسی قرار می گیرد تا بتوان استعارات گوناگون دارای معنای ایدئولوژیک را در متون رسانه ای استخراج کرد. بنابراین در این پژوهش استعارات دارای ایدئولوژی سیاسی و فرهنگی مدنظر خواهند بود و بخش های سیاسی و فرهنگی روزنامه ها به لحاظ استعاری تحلیل خواهد شد. تحلیل داده ها بر اساس تلفیقی از سه رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی و اندایک، شناختی لیکاف و نظریه گفتمانی استعاره کامرون مورد بررسی قرار می گیرد.

ت. یافته های تحقیق :

داده های تحقیق حاکی از آن است که نقش های اصلی استعاره در گفتمان رسانه ای بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و همچنین برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی هاست و نمونه های زیادی از استعارات استخراج شده از روزنامه های مورد بررسی این فرضیه های پژوهش را تایید کردند. همچنین تحلیل داده های تحقیق حاکی از آن است که راهبرد های ایدئولوژیک استعاره نظام مند در گفتمان شامل قطبی سازی، برجسته سازی نقاط قوت خودی ها و نقاط ضعف غیر خودی ها، توصیف کنشگر، غیریت سازی، مثال و تشریح، گواه نمایی، مقایسه، مقوله بندی، خود بزرگ منشی ملی، اجماع، تکرار، تلویحات، تشریح، استدلال منطقی، تاریخ به مثابه درس، قانونگرایی، صداقت و روراستی و واژگان گرایبی هستند و از طرفی و اندایک این راهبردهای ایدئولوژیک را از منظر انتقادی در گفتمان مطرح کرده است. بنابراین با توجه به مباحث فوق می توان نتیجه گرفت که استعاره نظام مند و خوشه های استعاری در حقیقت به مثابه گفتمان در نظر گرفته شده و این استعارات نظام مند و خوشه های استعاری بازنمایی کننده ایدئولوژی محسوب می شوند.

ث. نتیجه گیری و پیشنهادات :

یافته های تحقیق عبارتند از : اهمیت تمایز بین زبان استعاری و استعاره زبانی، نقش استعاره در بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی در رسانه ها، کاربرد بیشتر استعاره وجودی به مثابه وضوح بیشتر

پیام و به تبع آن تسهیل درک مخاطبان رسانه ها، کاربرد بیشتر استعاره در بخش سیاسی نسبت به فرهنگی در روزنامه ها به منزله پیچیدگی بیشتر مفاهیم سیاسی و پنهان سازی ایدئولوژی در بخش سیاسی، اهمیت راهبردهای معنایی در تحلیل انتقادی گفتمان، کاربرد استعارات روایی در روزنامه ها به مثابه ابزار بازتولید ایدئولوژی، استعاره نظام مند و خوشه ای به مثابه گفتمان و استعاره به مثابه ابزار سنجش میزان بار ایدئولوژیک و پوشیدگی پیام (پنهان سازی ایدئولوژی).
پیشنهادات: مقایسه کارکردهای استعاره گفتمانی بکار رفته در روزنامه های داخلی و خارجی، بررسی استعاره گفتمانی در متون مختلف علمی، فرهنگی و سیاسی، کارکردهای استعاره در گفتمان، دلایل کاربرد استعاره در گفتمان، مطالعه استعاره گفتمانی از منظر رویکرد نقشگرایی هلیدی.

صحت اطلاعات مندرج در این فرم بر اساس محتوای پایان نامه و ضوابط مندرج در فرم را گواهی می نمایم.

رئیس کتابخانه:

نام استاد راهنما:

سمت علمی:

نام دانشکده:

تقدیم به :

پدر و مادر عزیزم ،

همسر عزیزم ،

فرزندان عزیزم مبینا و

زنده یاد امیر حسین عزیزم که چه زود از میان ما رفت

روحش شاد و یادش گرامی باد

تقدیر و تشکر

اکنون که حاصل مساعدت بیدریغ استادان و سروران ارجمندم در رساله حاضر جامع سامان پوشیده و بر خود فرض می دانم که مراتب سپاس و امتنان خود را اعلام دارم؛ بویژه از استاد فرزانه ام جناب آقای دکتر آقاگل زاده که افتخار راهنمایی را به شاگرد خود دادند و گاه بیگانه اوقات ارزشمند را فروتنانه در اختیار من قرار دادند و راهنمایی های ارزنده شان بدرقه راهم بود و همچنین از استادان بزرگوارم جناب آقای دکتر صفوی و جناب آقای دکتر منشی زاده که مشاوره این رساله را بعهده داشتند، سپاسگزاری می کنم. همه این بزرگواران که حاصل سالهای دانش اندوزی شان روشنگر راه نرفته نگارنده بود. همچنین از تمامی استادانی که افتخار تلمذ در خدمتشان داشتم، بویژه اساتید محترم گروه زبانشناسی دانشگاه علامه طباطبایی امتنان دارم.

از دیگر کسانی که وامدارشان هستم و خواهم بود می توان به تون و اندایک و گوتلی اشاره کرد که با ارسال و معرفی مقالات و کتب ارزشمند در زمینه مطالعات استعاره در گفتمان و تحلیل انتقادی استعاره کمک شایانی جهت هر چه پربار تر شدن این رساله داشته اند.

در پایان بجاست از همسر عزیزم و فرزندگرامیم تشکر و سپاسگزاری نمایم که از آغاز دوره دکترا تاکنون همواره پشتیبان و سنگ صبورم بوده اند. ضمناً بر خود لازم میدانم که از همیاری جسورانه پدر و مادر و برادرانم که به تناسب توان خود از بذل هیچ مساعدتی فروگذار نکردند، سپاسگزاری نمایم.

چکیده:

تحلیل انتقادی استعاره یک منظر است که جنبه های مختلف تحلیل انتقادی گفتمان، تحلیل پیکره ای، کاربردشناختی و زبانشناسی شناختی را در نقطه ای جمع می کند. در پژوهش حاضر ابتدا رویکردهای مختلف تحلیل گفتمان انتقادی و رویکردهای مختلف به تحلیل انتقادی استعاره مطرح شد و نمونه هایی از استعارات نظام مند از روزنامه های رسالت، کیهان، ایران، مردم سالاری و آفتاب یزد از منظر رویکردهای تحلیل انتقادی گفتمان وندایک، شناختی لیکاف و استعاره گفتمانی کامرون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. فرضیه های پژوهش عبارتند از: 1- استعاره ها در بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و همچنین در برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی ها در روزنامه ها نقش اساسی ایفا می کنند. 2- روزنامه کیهان بیشتر از روزنامه های دیگر از استعاره استفاده می کند. 3- روزنامه ها بیشتر از استعاره های وجودی و نظام مند استفاده می کنند. 4- استعاره ها در بخش سیاسی روزنامه ها بیشتر از بخش فرهنگی بکار می روند. داده های تحقیق حاکی از آن است که نقش های اصلی استعاره در گفتمان رسانه ای بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و همچنین برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی هاست و نمونه های زیادی از استعارات استخراج شده از روزنامه های مورد بررسی این فرضیه های تحقیق را تایید کردند و همچنین تحلیل داده های تحقیق حاکی از آن است که راهبرد های ایدئولوژیک استعاره نظام مند در گفتمان شامل قطبی سازی، برجسته سازی نقاط قوت خودی ها و نقاط ضعف غیر خودی ها، توصیف کنشگر، غیریت سازی، مثال و تشریح، گواه نمایی، مقایسه، مقوله بندی، خود بزرگ منشی ملی، اجماع، تکرار، تلویحات، تشریح، استدلال منطقی، تاریخ به مثابه درس، قانونگرایی، صداقت و روراستی و واژگان گرایی هستند و از طرفی وندایک این راهبردهای ایدئولوژیک را از منظر انتقادی در گفتمان مطرح کرده است. بنابراین با توجه به مباحث فوق می توان نتیجه گرفت که استعاره نظام مند و خوشه های استعاری در حقیقت به مثابه گفتمان در نظر گرفته شده و این استعارات نظام مند و خوشه های استعاری بازنمایی کننده ایدئولوژی محسوب می شوند. با توجه به تعداد کل استعاره های بکار رفته در هر یک از روزنامه ها فرضیه دوم یعنی کاربرد بیشتر استعاره در روزنامه کیهان نسبت به سایر روزنامه های مورد بررسی در تحقیق تایید می شود. به عبارت دیگر سیر صعودی کاربرد تعداد استعاره در روزنامه های ایران، آفتاب یزد، مردم سالاری، رسالت و کیهان به ترتیب 593 فقره، 752 فقره، 786 فقره، 1394 فقره و 1891

فقره است. بیشترین کاربرد نوع استعاره در روزنامه‌ها استعاره وجودی یعنی 3623 فقره بوده است که بدین ترتیب فرضیه سوم یعنی بسامد کاربرد بیشتر استعاره وجودی نسبت سایر انواع استعاره تایید می‌شود اما بخش دیگر این فرضیه یعنی کاربرد بیشتر استعاره نظام مند نسبت به بقیه انواع استعاره‌ها با توجه کاربرد بیشتر استعاره ساختاری رد شده است و در حقیقت سیر صعودی بسامد انواع استعاره به ترتیب شامل استعاره جهت‌ی (376 فقره)، استعاره نظام مند (419 فقره)، استعاره ساختاری (998 فقره) و استعاره وجودی (3623 فقره) است. داده‌های تحقیق نشان می‌دهد که تمام انواع استعاره‌های ساختاری، وجودی، جهت‌ی و نظام مند در بخش سیاسی روزنامه‌ها بیشتر از بخش فرهنگی است و البته در تک‌تک روزنامه‌ها هم کاربرد انواع استعاره‌ها در بخش سیاسی بیشتر از فرهنگی است. بنابراین با تحلیل داده‌ها فرضیه چهارم یعنی کاربرد بیشتر استعاره‌ها در بخش سیاسی نسبت به فرهنگی روزنامه‌ها نیز تایید شده است.

کلیدواژه‌ها: تحلیل گفتمان انتقادی، استعاره، بازنمایی و بازتولید، برجسته‌سازی و حاشیه‌رانی،

ایدئولوژی، رسانه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....	چکیده
.....	فهرست نمودارها و جداول
.....	نوزده

فصل اول : کلیات پژوهش

.....	1-1) مقدمه
.....	2-1) بیان مسئله و ضرورت انجام پژوهش
.....	3-1) فرضیه ها و سوال های پژوهش
.....	4-1) اهداف پژوهش
.....	5-1) روش شناسی
.....	6-1) تعریف مفاهیم و واژگان کلیدی

فصل دوم : مروری بر مطالعات پیشین

.....	1-2) مقدمه
.....	2-2) تاریخچه تحلیل گفتمان انتقادی
.....	3-2) آثار خارجی
.....	1-3-2) فوکو و گفتمان
.....	2-3-2) کرس، هاج و ون لیوون : نشانه شناختی اجتماعی

- 15..... (3-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از نظر وداک:جامعه شناختی-تاریخی
- (4-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از نظر فر کلاف:گفتمان به مثابه کارکرد اجتماعی (نظریه اجتماعی گفتمان)
- 17.....
- 20..... (5-3-2) تحلیل گفتمان از نظر وندایک:اجتماعی-شناختی
- 21..... (6-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از نظر پنی کوک
- 21..... (7-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از نظر چیلتون و هارت
- 22..... (8-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از منظر فاولر
- 24..... (9-3-2) تحلیل گفتمان انتقادی از منظر گی:رویکرد اجتماعی-ادبی
- 25..... (10-3-2) انگاره تبلیغات چامسکی و هرمان درباره رسانه های جمعی
- 27..... (4-2) آثار داخلی
- 33..... (5-2) تحلیل گفتمان انتقادی و استعاره
- 33..... (1-5-2) رویکردهای مختلف در مورد استعاره
- (2-5-2) نظریه معاصر استعاره و نظریه استعاره مفهومی از منظر تحلیل گفتمان انتقادی:مدل گفتمانی استعاره از منظر ملیج
- 36.....
- 39..... (3-5-2) استعارات گفتمانی از دیدگاه زینکن،نرلیچ و هلستن
- 41..... (4-5-2) استعارات و ایدئولوژی های پنهان از منظر گوتلی
- 43..... (5-5-2) استعاره در گفتمان رسانه ای از منظر کالر
- 46..... (6-5-2) استعاره مفهومی به مثابه ابزار سبکی ایدئولوژیک از منظر ولف و پلزن هاگن
- 48..... (7-5-2) استعاره و ایدئولوژی از منظر وایت و هررا
- 50..... (8-5-2) نمونه هایی از تحلیل های گفتمانی بر حسب استعاره و ایدئولوژی
- 50..... (1-8-5-2) زبان، استعاره و ایدئولوژی در کارتون های نیجریه - مدوبی
- 51..... (2-8-5-2) سیاست های تبعیض نژادی در استعارات گفتمان عمومی امریکا از منظر سانتا آنا
- 53..... (3-8-5-2) تحلیل نقش های چندگانه استعاره در متن از منظر کالر
- 55..... (4-8-5-2) نقش فرهنگ در استعاره از منظر ینگ

- 57.....(5-8-5-2) سناریوهای استعاری در گفتمان از منظر ماسولف
- 58.....(6-8-5-2) تفاوت استعارات ادبی و مطبوعاتی از منظر استین
- 59.....(7-8-5-2) نقش استعاره در زبان تجاری از منظر گرایوسکا
- 60.....(9-5-2) تحلیل گفتمانی استعارات از منظر والتر
- 61.....(10-5-2) استعاره در گفتمان از منظر سمینو
- 65.....(11-5-2) سیاست استعاره از منظر هلستن
- 67.....(12-5-2) مرگ استعاره از منظر چارتریس-بلک
- 67.....(13-5-2) نقش استعارات در تفسیر ایدئولوژیک رخدادها از منظر زینکن
- 68.....(14-5-2) کارکردها و نقش نماهای زبانی استعاره از منظر گوتلی
- 69.....(15-5-2) استعاره، ایدئولوژی و شمایل نگاری از منظر هاوکینز
- 70.....(16-5-2) جهانشمولی و تنوع در کاربرد استعاره از منظر کووکسز
- 71.....(17-5-2) طرد اجتماعی به مثابه استعاره مفهومی و دستوری از منظر کالر و دیویدسون
- 73.....(18-5-2) استعاره و ایدئولوژی های سیاسی از منظر هاردمن
- 74.....(19-5-2) شیوه ساخت ایدئولوژی از طریق استعاره در گفتمان خبری از منظر کیتیس و میلایدس
- 75.....(20-5-2) استعاره از منظر هیلیدی
- 76.....(21-5-2) کارکرد و نقش استعاره
- 77.....(22-5-2) تعامل استعاره ها
- 78.....(23-5-2) نقش استعاره در گفتمان سیاسی
- 78.....(24-5-2) رویکرد انتقادی استعاره از منظر چارتریس-بلک
- 87.....(25-5-2) رویکرد گفتمانی در مورد استعاره

فصل سوم : مفاهیم نظری و روش شناسی

- 89.....(1-3) مقدمه
- 89.....(2-3) مفاهیم نظری در تحلیل گفتمان انتقادی

89.....	1-2-3) قدرت
92.....	2-2-3) ایدئولوژی
98.....	3-2-3) هژمونی
100.....	4-2-3) تحلیل متن
101.....	3-3) رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی و اندایک
102.....	1-3-3) تحلیل گفتمان ایدئولوژیک
106.....	2-3-3) ایدئولوژی و گفتمان
107.....	3-3-3) اصول تحلیل گفتمان انتقادی
109.....	4-3-3) گفتمان، ایدئولوژی و بافت
111.....	5-3-3) گفتمان، دانش، قدرت و سیاست - تحلیل گفتمان انتقادی معرفتی
111.....	6-3-3) نظریه ایدئولوژی
113.....	7-3-3) تحلیل گفتمان به مثابه تحلیل ایدئولوژیک
117.....	8-3-3) مقولات تحلیل ایدئولوژیک
122.....	4-3) رویکرد استعاری لیکاف
122.....	1-4-3) نظریه معاصر استعاره لیکاف
126.....	2-4-3) استعارات و اصطلاحات در گفتمان سیاسی
127.....	3-4-3) استعاره، اخلاقیات و سیاست
127.....	4-4-3) نظام مندی استعاری: برجسته سازی و پنهان سازی
127.....	5-4-3) استعارات قراردادی و خلاق
128.....	6-4-3) انواع استعاره از منظر لیکاف
129.....	5-3) رویکرد گفتمانی استعاره از منظر کامرون
132.....	1-5-3) انواع استعارات گفتمانی
132.....	1-1-5-3) استعارات روایی
135.....	2-1-5-3) استعاره اولیه و مرکب

- 135..... 3-1-5-3 استعارات زبانی و فرآیندی
- 135..... 2-5-3 سطوح مختلف مطالعات پویایی گفتمان استعاری
- 137..... 3-5-3 رویکرد پیدایشی گفتمان درباره استعاره
- 138..... 4-5-3 سطوح تحلیل استعاره و نکات مهم در پژوهش های استعاره
- 140..... 6-3 تحلیل متن در چارچوب نقشگرایی هلیدی
- 141..... 7-3 روش شناسی
- 143..... 8-3 خلاصه و نتیجه گیری

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده‌ها

- 146..... 1-4 مقدمه
- 146..... 2-4 تجزیه و تحلیل فرضیه اول
- 147..... 1-2-4 روزنامه رسالت
- 147..... استعاره 1
- 149..... استعاره 2
- 151..... استعاره 3
- 153..... استعاره 4
- 155..... استعاره 5
- 158..... استعاره 6
- 160..... استعاره 7
- 163..... استعاره 8
- 165..... استعاره 9
- 168..... 2-2-4 روزنامه کیهان
- 168..... استعاره 1
- 171..... استعاره 2

172.....	استعاره 3
173.....	استعاره 4
178.....	استعاره 5
179.....	استعاره 6
181.....	استعاره 7
182.....	استعاره 8
185.....	استعاره 1 (3-2-4) روزنامه ایران
185.....	استعاره 1
186.....	استعاره 2
188.....	استعاره 3
189.....	استعاره 4
191.....	استعاره 5
194.....	استعاره 6
195.....	استعاره 7
197.....	استعاره 1 (4-2-4) روزنامه مردم سالاری
197.....	استعاره 1
200.....	استعاره 2
201.....	استعاره 3
203.....	استعاره 4
205.....	استعاره 5
206.....	استعاره 6
209.....	استعاره 7
210.....	استعاره 8
211.....	استعاره 9

213.....	استعاره 10
214.....	4-2-5) روزنامه آفتاب یزد .....
214.....	استعاره 1
217.....	استعاره 2
220.....	استعاره 3
222.....	استعاره 4
224.....	استعاره 5
226.....	استعاره 6
227.....	استعاره 7
229.....	استعاره 8
230.....	استعاره 9
233.....	4-2-6) ارزیابی فرضیه اول بر مبنای تحلیل داده ها .....
237.....	4-3) بررسی فرضیه های دوم، سوم و چهارم بر مبنای شواهد تحلیل .....
237.....	4-3-1) کاربرد استعارات در روزنامه های مختلف .....
237.....	الف - استعاره ساختاری .....
239.....	ب - استعاره وجودی .....
241.....	ج - استعاره جهتی .....
241.....	د - استعاره نظام مند .....
242.....	1) روزنامه کیهان .....
244.....	2) روزنامه رسالت .....
245.....	3) روزنامه ایران .....
247.....	4) روزنامه آفتاب یزد .....
248.....	5) روزنامه مردم سالاری .....
250.....	4-3-2) ارزیابی فرضیه دوم بر مبنای تحلیل داده ها .....

- 250..... (3-3-4) ارزیابی فرضیه سوم بر مبنای تحلیل داده ها
- 251..... (4-3-4) بررسی استعارات در بخش های سیاسی و فرهنگی تمام روزنامه ها :موضوع فرضیه چهارم
- 254..... (4-4)تحلیل متون استعاری بر مبنای رویکرد نقشگرایی هلیدی
- 256..... (5-4) پرسشنامه
- 256..... (6-4) خلاصه و نتیجه گیری

فصل پنجم : خلاصه ، یافته ها و کاربردهای پژوهش

- 259..... (1-5) مقدمه
- 260..... (2-5) یافته های پژوهش
- 261..... (1-2-5) زبان استعاری و استعاره زبانی
- 263..... (2-2-5) نقش استعاره در بازنمایی و بازتولید ایدئولوژی و برجسته سازی و حاشیه رانی ایدئولوژی ها در رسانه ها
- 263..... (3-2-5) کاربرد بیشتر استعاره در روزنامه کیهان نسبت به سایر روزنامه های موردنظر
- 264..... (4-2-5) کاربرد بیشتر استعاره وجودی نسبت به انواع دیگر استعاره
- 264..... (5-2-5) کاربرد بیشتر انواع استعاره در بخش سیاسی نسبت به بخش فرهنگی روزنامه ها
- 265..... (6-2-5) راهبردهای معنایی استعاره
- 265..... (7-2-5) کاربرد استعارات روایی در گفتمان استعاری
- 266..... (8-2-5) استعاره به مثابه گفتمان
- 267..... (9-2-5) کارکردهای استعاره در گفتمان های سیاسی و فرهنگی
- 267..... (10-2-5) استعاره به مثابه ابزار سنجش میزان بار ایدئولوژیک گفتمان و پوشیدگی پیام (پنهان سازی ایدئولوژی)
- 268..... (3-5) کاربردهای پژوهش
- 268..... - عینیت سازی ایدئولوژی ها در تحلیل گفتمان انتقادی و آگاهی بخشی به مخاطبان
- 269..... - ارتقای تفکر نقادانه در مخاطبان و تحلیلگران مطبوعات

- لحاظ کردن بحث استعاره گفتمانی و تحلیل انتقادی استعاره در دروس تحلیل گفتمان انتقادی و معنی شناسی 270

270..... 4-5) پیشنهادهایی برای مطالعات آینده

271..... منابع فارسی

273..... منابع انگلیسی

298..... واژه نامه

299..... واژه نامه انگلیسی - فارسی

307..... واژه نامه فارسی - انگلیسی

314..... چکیده انگلیسی

جداول و نمودارها

243..... جدول شماره 1: استعارات استفاده شده در روزنامه کیهان

244..... جدول شماره 2: استعارات استفاده شده در روزنامه رسالت

246..... جدول شماره 3: استعارات استفاده شده در روزنامه ایران

247..... جدول شماره 4: استعارات استفاده شده در روزنامه آفتاب یزد

249..... جدول شماره 5: استعارات استفاده شده در روزنامه مردم سالاری

250..... جدول شماره 6: کاربرد استعاره ها در هر یک از روزنامه ها

251..... جدول شماره 7: کاربرد انواع استعاره ها در روزنامه ها

253..... جدول شماره 8: استعارات سیاسی و فرهنگی روزنامه ها

82..... نمودار 1: مدل گفتمانی استعاره (چارتریس - بلک، 2004: 248)

243..... نمودار 2: مقایسه کاربرد انواع استعاره در بخشهای مختلف روزنامه کیهان

245..... نمودار 3: مقایسه کاربرد انواع استعاره در بخشهای مختلف روزنامه رسالت

246..... نمودار 4: مقایسه کاربرد انواع استعاره در بخشهای مختلف روزنامه ایران

نمودار 5: مقایسه کاربرد انواع استعاره در بخشهای مختلف روزنامه آفتاب یزد.....248

نمودار 6: مقایسه کاربرد استعاره در بخشهای مختلف روزنامه مردم سالاری.....249